

Agnieszka Zielonka - Mitura V

ASK

Ekspresjonizm

Konspekt zajęć z wiedzy o kulturze dla uczniów liceum.

Cele:

- poznawcze: uczeń zna kierunek ekspresjonizmu w filmie, muzyce, literaturze, filozofii i sztukach plastycznych;
- emocjonalne: uczeń potrafi zaangażować się emocjonalnie we własną twórczość i rozumie, że nie zawsze liczy się technika, czasem ważniejsza jest po prostu możliwość wyrażenia siebie;
- działaniowe: uczeń potrafi ułożyć manifest artystyczny.

Metody:

słowne, oglądowe, działalności praktycznej

Formy:

jednostkowa, zbiorowa, grupowa

Zajęcia przewidziane są na dwie godziny lekcyjne.

Sekwencja I.

Relaksacja, wizualizacja, afirmacja.

I. Uczniowie mają się zrelaksować przy muzyce Aleksandra Skriabina, zastanowić się, z czym kojarzy im się to co słyszą, czy ta muzyka jest radosna, pogodna, czy raczej mroczna?

Po wysłuchaniu odpowiadają na pytania w luźnej rozmowie.

II. Przedstawienie uczniom tematu: co to jest ekspresjonizm, kiedy funkcjonował, w jakich sztukach.

III. Nauczycielka wprowadza do tematu film, nakreśla jego początki, puszcza fragment „Gabinetu Doktora Calighari” w reż. R. Wiene, uczniowie mają zastanowić się nad klimatem panującym w filmie, nad postaciami, scenografią, charakteryzacją. Po zakończeniu prezentacji opowiadają o swoich spostrzeżeniach i w ten sposób tworzą charakterystykę kierunku, którą uzupełnia nauczycielka. -* Prezentacja multimedialna, -* slajdy 1-3.

Sekwencja II, III, IV.

Wykorzystanie doświadczeń i ich przetwarzanie.

Bogacenie i selekcja informacji. Poszukiwanie i przetwarzanie informacji.

IV. Płynne przejście do ekspresjonizmu w sztukach plastycznych - nauczycielka omawia krótko prekursorów i głównych twórców epoki, razem z uczniami dochodzi do tego jakie cechy dominowały w malarstwie, jakich kolorów najczęściej używano. -* Slajdy 4-13.
W tle lecą pieśni Karola Szymanowskiego.

V. Nauczycielka opowiada o tym, że artyści łączyli się w grupy, wspólnie pracowali, opierając się przy tym na tych samych założeniach. Dzieli uczniów na 2 grupy. Jedna grupa to Die Bruecke, druga to Der Blaue Reiter. Grupy dostają kartki z wytycznymi i informacjami o tych dwóch grupach i na tej podstawie mają stworzyć ich manifesty artystyczne. -* załącznik 1.
Gdy już odczytają swoje manifesty mają wskazać różnice programowe i zastanowić się, dlaczego takowe występowały.
W tle lecą utwory Arnolda Schoenberga.

VI. Nauczycielka przechodzi płynnie do filozofii, mówiąc o tym, jak sztuki plastyczne nawiązywały do założeń ideowych epoki, przedstawia krótko sylwetki F. Nietzschego, H. Bergsona i A. Schopenhauera. -* slajdy 14-16

VII. Przechodzi do literatury, odwołując się do wiadomości z lekcji języka polskiego, uczniowie przypominają sobie poetów i styl. Jeden z uczniów odczytuje wiersz „Lucyfer” T. Micińskiego. Nauczycielka dzieli uczniów na 5 grup - każda grupa ma stworzyć swój ekspresjonistyczny wiersz, wykorzystując w nim te wiadomości, które już posiada z lekcji. Po napisaniu każda grupa odczytuje swój wiersz, nauczycielka wyłuszcza te cechy, które faktycznie wpisują się w nurt ekspresjonizmu.
W tle leżą utwory Albana Berga.

Sekwencja V.

Synteza, ocena, samokontrola, klaryfikacja wartości.

VIII. Przejście do podsumowania lekcji i zebrania wiadomości, które do tej pory nie były do końca ułożone, dopowiedzenie informacji. -* slajdy 17-24.

Do opracowania zajęć wykorzystano:

Kuziak M., Rzepczyński S., Tomasiak T., Sikorski D., Sucharski T.: Słownik myśli filozoficznej. Bielsko-Biała 2004r.

Miciński T.: Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Toruń 1999r.

Paczoska E.: Młoda Polska. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych. Warszawa 1998r.

Radziwiłł A., Roszkowski W.: Historia 1918 - 1939r. Warszawa 2002r.

Reiss J.W.: Mała historia muzyki. Kraków 1979r.

Rogała J.: Muzyka Polska XX wieku. PWM 2000r.

Walther I.F.: Vincent van Gogh 1853 - 1890. Wizja i rzeczywistość. Warszawa 2005r.

Włodarczyk - Kulak A., Kulak M.: Wiedza o kulturze. Bielsko-Biała 2006r.

Zieliński T.: Style, kierunki i twórcy muzyki XX wieku. Warszawa 1981r.